

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 116.821 van 10 maart 2003
in de zaak A. 80.054/IX-1429.**

- In zake :
1. Rita VAN DEN BERGH, in haar hoedanigheid van beheerder over de persoon en de goederen van haar minderjarige zoon Heriald HARDEBOLLE, wonende te ZOERSEL, Van der Graesenlaan 22,
 2. Herlinde HARDEBOLLE, wonende te ZOERSEL, Van der Graesenlaan 22

tegen :

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de minister van Justitie, die woonplaats kiest bij advocaat D. VAN HEUVEN, kantoor houdende te KORTRIJK, President Kennedypark 8 b.

DE RAAD VAN STATE, IXe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat namens Heriald en Herlinde HARDEBOLLE op 28 augustus 1998 werd ingediend om de nietigverklaring te vragen van het besluit genomen op 29 juni 1998 namens de minister van Justitie, houdende verwerping van het verzoek om hun naam te veranderen van "HARDEBOLLE" naar "VAN DEN BERGH";

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door auditeur W. WEYMEERSCH;

Gelet op de beschikking van 7 augustus 2001 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de laatste memorie van de verwerende partij;

Gelet op de beschikking van 21 november 2002 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 20 januari 2003;

Gehoord het verslag van kamervoorzitter J. DE BRABANDERE;

Gehoord de opmerkingen van advocaat S. DE SMEDT, die loco advocaat P. SCHRYVERS verschijnt voor de verzoekende partijen, en van advocaat D. VAN HEUVEN, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van auditeur W. WEYMEERSCH;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Overwegende dat de gegevens van de zaak kunnen worden samengevat als volgt :

1.1. Heriald en Herlinde HARDEBOLLE worden op 25 januari 1989, respectievelijk 19 mei 1980 geboren als wettige kinderen van Dominique HARDEBOLLE en Rita VAN DEN BERGH.

1.2. Na twee vruchteloze pogingen tot naamsverandering, dient Rita VAN DEN BERGH in 1996 en 1997, in naam van haar beide kinderen, een nieuwe vraag tot wijziging van de familienaam van HARDEBOLLE naar VAN DEN BERGH in. De reden daartoe is dat volgens haar de naam

HARDEBOLLE niet alleen een belachelijke naam is -haar kinderen worden op school steeds uitgelachen- maar er bovendien allerlei variaties op gemaakt worden.

1.3. In een proces-verbaal van 25 november 1997 verklaart Dominique HARDEBOLLE tegen de naamsverandering te zijn, wat volgens hem een idee is van zijn ex-vrouw die daarin hun kinderen beïnvloedt, eigenhandig de naam van haar dochter Herlinde op hun huwelijksboekje had veranderd en ze ook op school onder de naam "VAN DEN BERGH" had ingeschreven. Hij wil dat zijn kinderen zijn naam blijven dragen "omdat zij die van hun geboorte af hebben gekregen van ons beiden".

1.4. Op 4 februari 1998 brengt het Bestuur Burgerlijke Wetgeving en Erediensten een ongunstig advies uit. Als reden wordt aangegeven dat de vader van de kinderen zich tegen de naamsverandering verzet.

1.5. Op 29 juni 1998 wordt dan de thans bestreden beslissing genomen. Zij luidt als volgt :

"Mevrouw,

Onder verwijzing naar de in rubriek vermelde zaak, heb ik de eer U mede te delen dat het toekennen van een naamsverandering krachtens de wet van 15 mei 1987 betreffende de namen en voornamen, onderworpen is aan strikte voorwaarden.

Gelet op het principe van de vastheid van naam kan de naamsverandering slechts uitzonderlijk door Z.M. de Koning worden toegestaan en op voorwaarde dat het verzoek gesteund is op behoorlijk bewezen ernstige redenen; bovendien mag de gevraagde naam geen aanleiding geven tot verwarring en de verzoeker of derden niet kunnen schaden (artikel 3, lid 2, van vermelde wet).

Tot slot wens ik te preciseren dat de toelating om van naam te veranderen wettelijk beschouwd wordt als een gunst verleend aan betrokkene en niet als een recht voor deze laatste.

Na een grondig onderzoek van uw dossier moet ik U tot mijn spijt meedelen dat er in uw geval geen afdoende ernstige motieven in de zin van bovenvermelde wet voorhanden bevonden zijn om aan Z.M. de Koning voor te stellen uw kinderen toelating te verlenen hun naam te veranderen in die van "VAN DEN BERGH", in acht genomen het verzet van de vader die kennelijk nog belang stelt in zijn kinderen en regelmatig onderhoudsgeld betaalt".

2.1. Overwegende dat de verzoekende partijen twee middelen tot nietigverklaring aanvoeren, schending van de formele motiveringsplicht voorgeschreven door de wet van 29 juli 1991 en schending van de beginselen van behoorlijk bestuur; dat zij bij het eerste middel uiteenzetten dat de bestreden beslissing enkel gemotiveerd is door de overweging dat de vader, Dominique HARDEBOLLE, die kennelijk nog belang stelt in zijn kinderen, zich verzet tegen de naamsverandering, ofschoon de verzoekende partijen zich hadden beroepen op het feit dat de naam "HARDEBOLLE" belachelijk klinkt en bepaalde connotaties oproept, die leiden tot het bespotten van de dragers van deze naam, dat zij tevens hebben gewezen op het feit dat de kwetsieve naam in Vlaanderen zo goed als niet voorkomt en dat de voormalige echtgenoot van eerste verzoekster afkomstig is uit Frankrijk, alwaar de naam HARDEBOLLE een gewone, onbegrepen naam is die geen connotaties oproept, dat de minister die argumenten kennelijk niet heeft onderzocht en alleszins niet heeft beantwoord, zodat vaststaat dat de motiveringsplicht werd geschonden; dat wat het tweede middel betreft de verzoekende partijen betogen dat volgens de bestreden beslissing er geen afdoende ernstige motieven voorhanden zijn in de zin van de wet van 15 mei 1987 betreffende de namen en voornamen, dat inzake de naamsverandering de overheid weliswaar een discretionaire bevoegdheid uitoefent, doch dat de Raad van State via een controle op de motieven kan nagaan of het beleidsoordeel van de overheid steunt op motieven die in rechte en in feite aanvaardbaar zijn en het niet kennelijk onredelijk is, dat in dezen de bestreden beslissing kennelijk onredelijk is, vermits de minister op geen enkele wijze rekening heeft gehouden met de uitermate vervelende connotaties die de uit Frans-Vlaanderen afkomstige naam "HARDEBOLLE" oproept in het Nederlandse taalgebied en het dan ook duidelijk in het belang is van de beide kinderen dat zij de naam van hun moeder (VAN DEN BERGH) zouden kunnen dragen;

2.2. Overwegende dat de verwerende partij antwoordt op het eerste middel dat de formele motiveringswet de overheid niet oplegt om elk argument van een vragende partij tot naamsverandering te beantwoorden (cf. Raad van State, arrest nr. 47.649, ZGAYA, van 27 mei 1994), doch het volstaat dat de aanvrager uit de

motivering van de beslissing zelf kan afleiden waarom zijn argumenten niet worden aangenomen en dat het ter zake zulks was omdat a) er geen behoorlijk bewezen ernstige redenen voorhanden zijn en dus geen afdoende ernstige motieven in de zin van artikel 3 van de wet van 15 mei 1987 betreffende de namen en voornamen, die de uitzonderlijke gunst van de naamsverandering zouden toelaten, en b) de vader, die kennelijk nog belang stelt in zijn kinderen en regelmatig onderhoudsgeld betaalt, zich tegen de naamswijziging verzet; dat volgens de verwerende partij zij de argumenten van de verzoekende partijen wel degelijk heeft onderzocht en vervolgens geoordeeld heeft dat het verzoek tot naamsverandering niet steunt op duidelijk omschreven en bewezen ernstige redenen welke door de wetgever nochtans worden vereist opdat de uitzonderlijke gunst van naamsverandering kan worden toegestaan (Verslag de Clippele, Gedr. St., Senaat 1986-87, nr. 401/2, 8) , ook in acht genomen het verzet van de vader die kennelijk nog belang stelt in zijn kinderen en regelmatig onderhoudsgeld betaalt; dat volgens haar immers het steeds bleef bij vage - en niet vanzelfsprekende - insinuaties dat de naam HARDEBOLLE belachelijk zou klinken en bepaalde connotaties zou oproepen; dat wat het tweede middel betreft de verwerende partij stelt dat, zoals geoordeeld in het voormelde arrest ZGAYA, het toezicht dat de Raad van State uitoefent op het beleidsoordeel van de overheid marginaal is, dat de onveranderlijkheid van de familienaam noodzakelijk is om personen doeltreffend te kunnen identificeren in hun sociale relaties en bovendien een garantie is voor stabiliteit, terwijl hij ook oordeelde dat hij niet bevoegd is om zijn beoordeling in de plaats te stellen van die van de minister, maar enkel kan nagaan of de beoordeling berust op juiste motieven en feiten die juridisch toelaatbaar zijn en die de grenzen van de redelijkheid niet overschrijden; dat de verwerende partij daaruit afleidt dat men niet inziet waarom het kennelijk onredelijk zou zijn om rekening te houden met de mening van de vader of om te oordelen dat er in casu geen behoorlijk bewezen ernstige redenen voorhanden zijn om de bijzondere gunst van de naamsverandering toe te staan;

2.3. Overwegende dat volgens de verwerende partij de vraag tot naamsverandering afgewezen werd op twee gronden, namelijk omdat er geen ernstige redenen werden aangevoerd voor die naamsverandering en omdat de vader zich

daartegen verzette; dat wat het eerste betreft men in de bestreden beslissing zelf echter vruchteloos zoekt naar enig concreet motief waarom de argumenten aangaande het belachelijk klinken van de naam HARDEBOLLE en het ongerief dat zulks zou meebrengen verworpen werden, daargelaten de vraag of zij inderdaad ernstig zijn, gegeven waarover de Raad van State zelf niet vermag te oordelen; dat het niet volstaat te verwijzen naar het inzicht van de wetgever om naamsverandering te beschouwen als een gunst die enkel uitzonderlijk kan worden toegestaan, hoe onbetwist dat ook moge zijn; dat ook uit de gegevens van het dossier niet blijkt dat de argumenten van de verzoekende partijen werden onderzocht; dat derhalve als enig element van formele motivering blijft, het gegeven dat de vader zich tegen de naamswijziging verzet; dat dit verzet wel bij de besluitvorming betrokken kon worden, doch geenszins blijkt of en hoe het werd afgewogen tegen de redenen die voor de naamsverandering werden aangevoerd; dat, wijl het verzet van de vader die kennelijk nog belang stelt in zijn kinderen en regelmatig onderhoudsgeld betaalt aldus als enig weigeringsmotief overblijft, zulks onvermijdelijk tot de conclusie leidt dat in casu aan de vader een vetorecht wordt verleend, dat met andere woorden, wanneer in de gegeven omstandigheden de vader zich verzet, een naamsverandering onmogelijk kan worden toegestaan; dat noch in de tekst van de wet noch in de parlementaire voorbereiding echter enig spoor te vinden is van een vetorecht dat aan de andere ouder zou toebehoren; dat het gehanteerde weigeringsmotief derhalve niet wettelijk verantwoord is; dat de middelen, samen genomen, gegrond zijn,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt het besluit genomen op 29 juni 1998 namens de minister van Justitie, houdende verwerping van het verzoek om de geslachtsnaam van Herlinde en Heriald HARDEBOLLE te veranderen in "VAN DEN BERGH".

Artikel 2.

De kosten van het beroep, bepaald op 347,06 euro, komen ten laste van de Belgische Staat.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op tien maart 2000 en drie, door de IXe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	J. DE BRABANDERE,	kamervoorzitter,
	L. HELLIN,	staatsraad,
	A. VANDENDRIESSCHE,	staatsraad,
Mevr.	S. VAN AELST,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

S. VAN AELST.

J. DE BRABANDERE.